

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет педагогіки, психології та мистецтв
Кафедра мистецької освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри

« _____ » _____ 20__ року



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИСУНОК

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань: 02. Культура і мистецтво

(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

(назва)

Форма навчання: Денна

(денна, заочна,)

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни **РИСУНОК**
розроблена на основі освітньо-професійної програми Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація,
навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня
бакалавра за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація

Розробники: Кулініч Л. О., старший викладач кафедри мистецької
освіти

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри мистецької
освіти

Протокол від «31» серпня 2023 року № 2

Завідувач кафедри

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни РИСУНОК для студентів
спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. – ЦДУ імені В. Винниченка,
2022. – 17 с.

Ó Кулініч Л.О., 2023 рік
Ó ЦДУ імені В. Винниченка,
20 __ рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 10,5	Галузь знань 02. Культура і мистецтво (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація (шифр і назва)	Рік підготовки	
		1-й	-й
Семестр			
Загальна кількість годин – 315		1,2-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітня програма: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Лекції	
		2 год.	год.
		Практичні, семінарські	
	Рівень вищої освіти: _____	год.	год.
		Лабораторні	
		134(70+64) год.	год.
		Самостійна робота	
		179(93+86) год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
		Екзамен – 1 сем Залік – 2сем	Екзамен/ залік

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «РИСУНОК» - надання студентам комплексу знань, умінь та навичок з рисунку.

Завданнями вивчення дисципліни «РИСУНОК» є:

- вивчення закономірностей природи;
- усвідомлення принципів та методів реалістичного зображення об'ємної форми засобами рисунку;

- підвищення культури сприйняття студентів та формування високих естетичних потреб;
- розвиток творчих здібностей на основі пізнання різних рівнів художнього образу;
- розвиток цілісного сприйняття;
- опанування уміннями та навичками лінійно-конструктивної побудови,

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

загальні	фахові
- Розвиток критичного та наукового мислення студентів. - Навички міжособистісної взаємодії. - Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; презентувати результати власної художньо-творчої діяльності	- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва, й характеризується певною невизначеністю умов. - Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва, зміст основних класичних і сучасних категорій та концепцій мистецтвознавчої науки, усвідомлювати їх художньо-естетичну природу. - Здатність сприймати новітні концепції в галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва і реставрації творів мистецтва, поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями. Здатність відтворювати традиційні та синтезувати сучасні технології в творах образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та реставрації. - Розуміння закономірності творчого процесу: перебігу та етапів

	виявлення і втілення художнього образу за допомогою образотворчих засобів; розуміння особливостей художнього сприйняття: цілісного бачення, асоціативного, образного сприйняття; визначення етапів та послідовності реалізації художнього образу в мистецькому творі. Здатність до творчої уяви й образного мислення, художньої спостережливості, зорової пам'яті, виховання широкої художньо-естетичної культури і художнього смаку.
--	---

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

- Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виражальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення.
- Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи.
- Знання основних законів теорії композиції; її видів, правил, прийомів та засобів, володіння специфічною термінологією, розуміння стадій та вимог щодо художньої-образної побудови композиції; володіння чітким уявленням щодо гармонійної організації композиції.
- Здатність аргументувати вибір матеріалів та техніки, зображальних засобів, різних мистецьких технік для вирішення практичного завдання, продемонструвати знання та розуміння зображальних і виражальних можливостей різних художніх матеріалів, що застосовуються у живописі, рисунку, декоративно-прикладному мистецтві, реставруванні.
- Здатність застосовувати різноманітні мистецькі техніки, вміти намалювати натюрморт, пейзаж, голову, півфігуру, фігуру людини, створювати тривимірні об'єкти (скульптура) та просторові інсталяції (візуальні практики, сценографія) в різних матеріалах.
- Вміння використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову, інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому

твори, відтворювати традиційні та синтезувати сучасні технології образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та реставрації творів мистецтва.

- Уміння виконувати зображення з натури, по пам'яті, за уявою образотворчими засобами; працювати співвідношеннями; цілісно бачити, виділяючи головне виразними прийомами; виявляти за допомогою тону форму, об'єм, матеріал, світло і простір; володіти сформованими в процесі вправ професійними навичками зображення.
- Вміння визначати й оцінювати образотворчу діяльність у системі часово-зорових мистецтв, володіти образотворчою грамотою, фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів, вміти аналізувати художні твори за різними критеріями.
- Вміння застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, керувати художньо-творчою діяльністю учнів, ураховуючи їх вікові та індивідуальні можливості.
- Вміння аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу
- Вміння визначати форму художнього твору, матеріали та техніки виконання у відповідності до теми та ідеї художнього задуму, знаходити технологічне рішення, яке максимально відповідає задуму, оцінювати отримані результати та аргументувати творче рішення роботи в матеріалі, враховувати і використовувати при виконанні художнього твору властивості матеріалів, закони їх взаємозв'язку.
- Здатність свідомо ставитися до пізнавальної діяльності, до самонавчання та продовження професійного розвитку як умови розвитку творчої особистості та професійного зросту.
- Готовність розуміти кінцеву мету власного навчання, його етапи, цілі і завдання кожного окремого завдання з рисунку, живопису.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Рисунок простих за формою предметів

Тема 1. Закони лінійної та повітряної перспективи в рисунку. Лінійно-конструктивна побудова куба. Виявлення конструкції об'єму, форми куба засобами лінійної та повітряної перспективи.

Тема 2. Куб. Тональне вирішення. Виявлення конструкції куба, об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону

Тема 3 Циліндр. Тональне вирішення. Виявлення конструкції циліндра, об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону

Тема 4. Постановка з 2 гіпсових фігур. Тональне вирішення. Взаємозв'язок та узгодженість фігур в композиції. Особливості та послідовність виконання

зображення фігур. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону.

Тема 5. Рисунок натюрморту. Тональне вирішення. Гризайль

Тема 6. Рисунок натюрморту. Тональне вирішення Виявлення форми предметів, фактури, тону. Практичні прийоми моделювання об'єму предметів. Цілісність натюрморту.

Розділ 2. Рисунок складних за формою предметів

Тема 7. Рисунок драперії на стільці

Тема 8. Рисунок гіпсового симетричного орнаменту. Виявлення конструкції гіпсового орнаменту, об'єму, форми та простору. Особливості komponування зображення у форматі. Цілісність зображення. Лінійно-конструктивна побудова

Тема 9. Рисунок натюрморту з асиметричним гіпсовим орнаментом. Тональне вирішення. Взаємозв'язок та узгодженість предметів в композиції. Особливості та послідовність виконання зображення гіпсового орнаменту та предметів натюрморту. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону

Тема 10. Рисунок доричної капітелі. Виявлення конструкції капітелі, об'єму, форми та простору. Особливості komponування зображення у форматі. Цілісність зображення. Лінійно-конструктивна побудова

Тема 11. Рисунок натюрморту з різнофактурних предметів. Виявлення характеру форми предметів. Практичні прийоми передачі фактури та матеріальності. Цілісність зображення. Передача плановості в натюрморті. Виявлення на передачу характеру освітлення.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів/змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		л	лаб	Консультації	СРС
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Рисунок простих за формою предметів					
Тема 1. Закони лінійної та повітряної перспективи в рисунку Лінійно-конструктивна побудова куба		2	6		10

Тема 2. Куб. Тональне вирішення			8		11
Тема 3. Циліндр. Тональне вирішення			10		12
Тема 4. Постановка з 2 гіпсових фігур. Тональне вирішення.			16		20
Тема 5. Рисунок натюрморту. Тональне вирішення. Гризайль			14		20
Тема 6. Рисунок натюрморту. Тональне вирішення			16		20
Разом за розділом/ змістовим модулем 1			70		93
Розділ 2. Рисунок складних за формою предметів					
Тема 7. Рисунок драперії на стільці			12		16
Тема 8. Рисунок гіпсового симетричного орнаменту. Лінійно-конструктивна побудова та моделювання тоном			12		16
Тема 9. Рисунок натюрморту з асиметричним гіпсовим орнаментом. Тональне вирішення			14		16
Тема 10. Рисунок доричної капітелі. Лінійно-конструктивна побудова			10		16
Тема 11. Рисунок натюрморту з різнофактурних предметів. Тональне вирішення			16		22
Разом за розділом/ змістовим модулем2			64		86
Всього			134		179

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Закони лінійної та повітряної перспективи в рисунку. Лінійно-конструктивна побудова простих за формою предметів	2
2		
	Разом	2

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

Не заплановано

4.3. Теми лабораторних занять

4.3.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лінійно-конструктивна побудова куба	6

2	Куб. Тональне вирішення	8
3	Циліндр. Тональне вирішення	10
4	Постановка з 2 гіпсових фігур. Тональне вирішення	16
5	Рисунок натюрморту. Тональне вирішення. Гризайль	14
6	Рисунок натюрморту. Тональне вирішення	16
7	Рисунок драперії на стільці	12
8	Рисунок гіпсового симетричного орнаменту. Лінійно-конструктивна побудова та моделювання тоном	12
9	Рисунок натюрморту з асиметричним гіпсовим орнаментом. Тональне вирішення	14
10	Рисунок доричної капітелі. Лінійно-конструктивна побудова	10
11	Рисунок натюрморту з різнофактурних предметів. Тональне вирішення	16
	Разом	70

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лінійно-конструктивна побудова куба	10
2	Куб. Тональне вирішення	11
3	Циліндр. Тональне вирішення	12
4	Постановка з 2 гіпсових фігур. Тональне вирішення	20
5	Рисунок натюрморту. Тональне вирішення. Гризайль	20
6	Рисунок натюрморту. Тональне вирішення	20
7	Рисунок драперії на стільці	16
8	Рисунок гіпсового симетричного орнаменту. Лінійно-конструктивна побудова та моделювання тоном	16
9	Рисунок натюрморту з асиметричним гіпсовим орнаментом. Тональне вирішення	16
10	Рисунок доричної капітелі. Лінійно-конструктивна побудова	16
11	Рисунок натюрморту з різнофактурних предметів. Тональне вирішення	22
	Разом	179

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни РИСУНОК передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проектний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- навчальні, навчально-творчі живописні та графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий (графічний)), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. Завданням *поточного контролю* є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал,

здатності осмислити зміст теми, опанування практичними навичками виконання графічних та живописних робіт. Оцінюється виконання практичного завдання в матеріалі за темою (аудиторна робота, самостійна робота та короточасні начерки).

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях; результати виконання практичних завдань.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. **Завданням підсумкового контролю** є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, умінь сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни опанування методикою та технічними прийомами зображення тощо. Формою підсумкового контролю є залік або екзамен у формі кафедрального перегляду.

Виконання практичного завдання за темою (аудиторної, самостійної роботи та короточасних начерків) в матеріалі оцінюється за шкалою – від 0 до 10 балів (змістовий модуль 1), та від 0 до 16 балів (змістовий модуль 2).

10/16 б. – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання зображення, добре розуміє форму предметів, вірно виконує лінійно-конструктивну побудову та моделює форму засобами світлотіні, відчуває та вміло передає освітлення і тональні співвідношення між предметами, вміло застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, самостійно аналізує та komponує зображення в аркуші, творчо підходить до вирішення завдання, охайно та у відведений час виконує завдання.

8/13 б. – студент добре володіє теоретичним матеріалом, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання, добре розуміє форму предметів та моделює її засобами світлотіні, відчуває та вміло передає в малюнку тональні співвідношення між предметами, вміло застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання, проте іноді допускає незначні технічні помилки.

6/10 б. – студент орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, добре розуміє форму предметів та моделює її засобами світлотіні, відчуває та передає освітлення та загальні тональні співвідношення, застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, проте допускає помилки щодо передачі тону або плановості, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання.

4/8 б. – студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача,

розуміє форму предметів та не завжди вдало моделює її засобами світлотіні, відчуває та не зовсім вдало передає тональні співвідношення та освітлення в постановці, застосовує окремі правила лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, виконує завдання у відведений час, не зовсім охайно.

2//6 б. – студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, розуміє форму предметів та не завжди вдало моделює її засобами світлотіні, відчуває та не зовсім вдало передає тональні співвідношення та освітлення в постановці, застосовує окремі правила лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, виконує завдання у відведений час, не зовсім охайно.

1//3 б. – студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, розуміє форму предметів, однак не моделює її засобами світлотіні, не відчуває та не передає тональні співвідношення та освітлення постановки, невдало застосовує графічні прийоми, не вдало komponує зображення в аркуші, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання.

0 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не виконав, або не завершив практичне завдання.

Підсумковий семестровий контроль: залік у формі кафедрального перегляду. Кафедральний перегляд робіт здійснюється за результатами виконання завдань з кожної теми. На кафедральний перегляд студентами представляються завершені, належним чином оформлені основні роботи, виконані в матеріалі, а також пошукові ескізи, етюди, начерки, натурні замальовки, копійні роботи.

Підсумковий контроль з курсу: екзамен. В ході екзамену оцінюється якість виконання екзаменаційної практичної роботи (натурна постановка), та перегляд робіт, виконаних протягом семестру.

Виконання екзаменаційної практичної роботи оцінюється за шкалою – від 0 до 20 б.

18-20 б. – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання, самостійно аналізує та komponує зображення в аркуші, дотримується методичної послідовності виконання зображення, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту, добре розуміє форму предметів та передає її засобами рисунку, відповідно передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність, охайно та у відведений час виконує завдання

15-17 б. – студент добре володіє теоретичним матеріалом, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання, вірно передає основні пропорційні співвідношення частин і цілого, підпорядковує деталі великій формі, може виявити закономірності будови форми, охайно та у відведений час виконує завдання.

11-14 б. – студент орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, інколи допускає порушення лінійної перспективи, уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту, інколи допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та вправно її передає допускаючи лише незначні порушення, які виправляє під керівництвом викладача, добре передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання

8-10 б. - студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, не впевнено передає основні пропорційні співвідношення частин предметів, підпорядковує деталі великій формі під керівництвом викладача, не завжди може виявити закономірності будови форми, виконує завдання у відведений час

5-7 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів але допускає значні порушення під час її графічного моделювання, допускає значні погрішності у передачі характеру освітлення, світлотіні, тону, матеріальності, komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, не охайно і не у відведений час виконує завдання.

1-4 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, допускає значні помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та допускає значні порушення під час її графічного моделювання, допускається значних помилок у передачі характеру освітлення, світлотіні, тону, матеріальності, не вдало komponує зображення в аркуші, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання

0 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, не підпорядковує деталі великій формі, не може виявити закономірності будови форми, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання.

Оцінювання на кафедральному перегляді здійснюється за шкалою – від 0 до 20 б.

18-20 б. На кафедральний перегляд представлено відмінно виконані, належним чином оформлені роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє системними професійними знаннями в повному обсязі та бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для

виконання кожної роботи в межах навчальної програми. Роботи демонструють розуміння і вміння застосовувати в практичній роботі закономірності композиції, перспективи, моделювати форму засобами світлотіні, передавати тональні співвідношення, освітлення, матеріальність в графічному зображенні, володіння технічними прийомами малюнка.

15-17 б. На кафедральний перегляд представлено добре виконані, належним чином оформлені роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Роботи демонструють розуміння і вміння застосовувати в практичній роботі закономірності композиції, володіння технічними прийомами малюнка, вірно взяті основні тонові співвідношення, передано особливості освітлення, але в роботах допущені незначні недоліки, які суттєво не впливають на якість робіт в цілому. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним та кількісним показникам.

11-14 б. На кафедральний перегляд представлено загалом добре виконані роботи з кількома грубими помилками, в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє професійними знаннями та обсягом, передбаченим навчальною програмою. Правильно та впевнено виконує прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Самостійно в повному обсязі виконує завдання відповідно до існуючих вимог. В роботах можуть бути допущені окремі неточності щодо композиції, моделювання форми або техніки виконання. Результат виконаних робіт в цілому відповідає діючим якісним і кількісним показникам.

8-10 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і технологічних операцій, необхідних для даної роботи. Роботи не вирізняються технічною майстерністю. Мають місце суттєві помилки в застосуванні закономірностей композиції, законів повітряної та лінійної перспективи, невірно взяті тональні співвідношення.

5-7 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи, що відповідають мінімальним критеріям оцінки, не в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент не завжди з розумінням відтворює основні професійні знання та з помилками виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. Потребує консультації викладача. При виконанні роботи припускається значних помилок і неточностей щодо композиції, конструктивної побудови, тону. Результат роботи в цілому відповідає якісним показникам.

1-4 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи, що відповідають мінімальним критеріям оцінки, не в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент без достатнього розуміння відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технологічні операції. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

0 б. На кафедральний перегляд завершені та відповідно оформлені роботи та начерки студентом не представлені, або представлені лише окремі незавершені роботи. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

I семестр

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (екзамен)		Сума
Змістовий модуль 1						Екзам Роб	Перегляд	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
10	10	10	10	10	10	20	20	
60						40		100

II семестр

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль 2					Перегляд	100
T7	T8	T9	T10	T11		
16	16	16	16	16	20	
						100

Приклад за виконання курсового проєкту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до	до	до	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
	відмінно	
90-100	відмінно	
82-89	добре	

74-81		зараховано
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Бучинський С. Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва : навчально-методичний посібник. К. : Радянська школа, 1981. 120 с., іл.
2. Гілязова Н.М. Рисунок. Живопис: навчальний посібник. Гілязова Н.М. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2020. – 112 с.
3. Жердзицкий В.Е. Техника «гризайль» //Дизайн-освіта-2004: теорія, практика та перспективи розвитку. – Х., 2004.
4. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти / М. А. Кириченко, І.М. Кириченко. – К.: Вища школа, 2002. – 190 с.
5. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти : навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів / М. А. Кириченко, - К. : Вища школа, 2002. – 188 с.
6. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти). К.: Каравелла, 2004. 304с.
7. Рисунок та пластична анатомія : навч. посібник / [О. Ю. Оленіна, В. П. Манохін, П. В. Мирончик, Н. С. Вінтаєва, Д. Ю. Вінтаєв, П. О. Дзюбенко, О. Ч. Чирва ; [за заг. ред. О. Ю. Оленіної] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 237 с.
8. Свид С.П. Художні техніки / С.П. Свид. – К., 1977. – 203 с.
9. Сухенко В.О. Рисунок / В.О.Сухенко. – К.: „BONAMENTE”, 2004., - 176 с.
- 10.Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: теоретико-методологічні основи комплексного навчання : навчальний посібник. Львів : Аверс, 2010. 496 с.

Допоміжна

1. Архіпенко О. Теоретичні нотатки. Стилль / Українські авангардисти як теоретики і публіцисти. Упорядн.: Д. Горбачов, О. Папета, С. Папета. – К.: Тріумф, 2005. – 384 с.
2. Біліченко П.Г. Роль І. Терещенка в становленні та розвитку Київської художньої школи / Таврійський вісник освіти // Науково-методичний журнал – Херсон, 2007, № 1 (17)

3. Історія світової культури : навч. посібник / Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. В. Шинкаренко. К. : Либідь, 1994. 315 с.
4. Макушин Ю. Рисунок як культурологічне явище / Ю.Макушин // Наукові праці. – К., 2011. – Випуск 141, том 153. – С. 65-73.
5. Мурашко М. І. Спогади старого вчителя. – К., 1964.
6. Небесник І. Графічне мистецтво Закарпаття другої половини ХХ століття: етапи розвитку, стилістичні особливості / І. Небесник : дис. ... канд. мистецтвознавства. – Львів, 2015.
7. Образотворче мистецтво: енциклопедичний ілюстрований словник-довідник / упоряд. А. Пасічний. К. : Факт, 2007. 680 с., іл.
8. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник / Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник / Микола Опанащук, Ольга Опанащук. – Львів, 2013. – 114с.
9. Сотник Л. Історія методів викладання рисунка // Вісник ХДАДМ. – 2015. – № 7. – С.138-142.
10. Турченко Ю. Микола Мурашко. Нарис про життя, творчість і педагогічну діяльність / Ю. Турченко. – К.: Держ. вид-во образотворчого мистецтва і музичної літератури, 1956. – 35 с. Ре
11. Українська культура: історія та сучасність : навч. посібник / за ред. С. О. Черепанової. Львів : Світ, 1994. 456 с., іл.
12. ЦДІАК к/мф ф.-3, оп.-1, спр.-5, арк.-43 – Київська художня школа М. Мурашка.
13. Чебикін В. А. Мистецтво графіки в Україні / В. А. Чебикін // Українська академія мистецтва. Дослідницькі та наук.-метод. праці. – 2001. – С. 7-24.

5.2. Методичне забезпечення

5.3. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

1. Бібліотека Верховної Ради України - <http://lib.rada.gov.ua>
5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну

добросесність в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка».

Примітки:

- 1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.*
- 2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.*
- 3. Формат бланка – А4 (210 × 297 мм).*